

До проєкту реєстр. № 15458

до проєкту Закону України
про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів
України щодо врегулювання простроченої заборгованості
військовослужбовців, цивільних осіб, які позбавлені особистої свободи або
зникли безвісти, членів їхніх сімей та осіб з інвалідністю у період дії
воєнного стану в Україні та у післявоєнний час
реєстр. № 15458 від 30.07.2026

10 вересня 2026 року
протокол № 226

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 10 вересня 2026 року (протокол № 226) розглянув проєкт Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо врегулювання простроченої заборгованості військовослужбовців, цивільних осіб, які позбавлені особистої свободи або зникли безвісти, членів їхніх сімей та осіб з інвалідністю у період дії воєнного стану в Україні та у післявоєнний час (**реєстр. № 15458 від 30.07.2026**), поданий народним депутатом України Василевською-Смаглюк О.М. та іншими народними депутатами України.

Метою проєкту Закону є посилення системи державних гарантій соціального захисту військовослужбовців, визначених категорій цивільних осіб та членів їхніх родин шляхом усунення податкових бар'єрів на шляху добровільного прощення кредитного боргу та запровадження дієвого правового механізму анулювання боргових зобов'язань за споживчими кредитами.

Законопроєктом пропонується внести зміни до Податкового кодексу України, якими пропонується:

- 1) звільнення банків від обов'язку збільшувати фінансовий результат до оподаткування на суму використання резерву при прощенні заборгованості за споживчими кредитами осіб захищеної категорії осіб, що пов'язані з банком (кредитором);
- 2) пряме виключення сум анульованого боргу (включаючи основний борг (тіло), відсотки, комісії) із загального оподатковуваного доходу фізичної особи, яка є особою захищеної категорії та визначених категорій цивільних осіб (додаткового блага);

3) підвищення для всіх інших категорій боржників (які не є особами захищеної категорії та визначених категорій цивільних осіб) неоподатковуваного порогу прощення (анулювання) основної суми боргу за кредитними договорами з 25 відсотків до одного розміру мінімальної заробітної плати (у розрахунку на рік), встановленої на 1 січня звітного податкового року.

Також законопроектом передбачається:

внести зміни до Закону України "Про споживче кредитування" в частині визначення права членів сімей, спадкоємців або представників військовослужбовців та цивільних осіб звертатися до кредитора з клопотанням про списання боргу, а також права кредитодавця ухвалювати рішення про прощення 100% заборгованості або її частини;

внести зміни до Закону України "Про виконавче провадження" щодо обов'язкового закінчення виконавчих проваджень у разі врегулювання (прощення) заборгованості (зокрема за судовими рішеннями) та звільнення захищених категорій громадян від сплати виконавчого збору.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку № 16/03-2026/203673 від 31.08.2026 висловило щодо законопроекту зауваження та пропозиції.

Міністерство фінансів України у своєму узагальненому експертному висновку № 11220-07-3/22977 від 13.08.2026 зазначає, що законопроект не підтримується, та викладає зауваження до нього. Узагальнений експертний висновок містить також зауваження Державної податкової служби України та Міністерства юстиції України.

Національний банк України у своєму листі № 18-0002/80114 від 25.08.2026 не заперечує проти прийняття законопроекту та висловлює пропозиції до нього.

З огляду на зазначене та керуючись положеннями статей 108 і 114 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України", Комітет вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проєкт Закону України про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо врегулювання простроченої заборгованості військовослужбовців, цивільних осіб, які позбавлені особистої свободи або зникли безвісти, членів їхніх сімей та осіб з інвалідністю у період дії воєнного стану в Україні та у післявоєнний час (**реєстр. № 15458 від 30.07.2026**), поданий народним депутатом України Василевською-Смаглюк О.М. та іншими народними депутатами України, **прийняти за основу**, доручивши Комітету доопрацювати зазначений законопроект до другого читання з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, скоротивши строк подання таких поправок і пропозицій наполовину, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

2. Співдоповідачем від Комітету визначити заступника Голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики – народного депутата України Василевську-Смаглюк О.М.

Голова Комітету

Д. ГЕТМАНЦЕВ

